

Capítol I

La cosa terrible que va passar aquella bella nit estelada

Hi havia una vegada, a la ciutat de Kahani, al país d'Alifbay, un nen que es deia Luka; tenia dos animals de companyia: un ós que es deia Gos i un gos que es deia Ós, i això volia dir que cada vegada que cridava «Gos!» s'hi acostava l'ós anquejant benèvolament amb les potes de darrere, i quan cridava «Ós!» el gos s'hi acostava saltironant i remenant la cua. El Gos, l'ós castany, de vegades era molt brusc i barroer, però era un gran ballarí i era capaç d'aguantar-se dret sobre les potes de darrere i ballar amb gràcia i subtileza un vals, una polca, la rumba, el wah-watusi i el twist, i també danses de més a prop de casa com la rítmica bhangra, el rotatiu ghoomar (per al qual es posava una faldilla ampla de mirallets), les danses guerrereres conegudes com l'spaw i el thang-ta, i la dansa del paó del sud. L'Ós, el gos, era un retriever del Labrador de color de xocolata, un gos afable i amistós, tot i que de vegades una mica excitable i impacient; de ballar no en sabia gens ni mica, ja que tenia, com se sol dir, quatre potes esquerres, però per compensar aquesta poca traça tenia el do del to perfecte: cantava amb

entusiasme desmesurat, udolava les melodies de les cançons de moda més populars, i no desafinava mai. El gos Ós i l'ós Gos aviat van ser molt més que els animals de companyia d'en Luka. Es van convertir en els seus aliats més íntims i en els seus protectors més fidels, i el defensaven amb tanta ferotgia que a ningú no li hauria passat pel cap molestar-lo si ells eren a prop, ni tan sols en Cul-de-rata, el seu company de classe, que normalment es comportava d'una manera descontrolada.

Heus aquí com en Luka va arribar a tenir uns companys tan insòlits. Un bon dia, quan tenia dotze anys, va arribar un circ a la ciutat –i no era un circ qualsevol, sinó ni més ni menys que el GAF, o Grans Anells de Foc, el circ més famós de tot Alifbay, que presentava «la famosa i increïble il·lusió del foc». De manera que en Luka va tenir un gran desengany quan el seu pare, el contacontes Rashid Khalifa, li va dir que no anirien a veure l'espectacle.

–Són cruels amb els animals –li va explicar en Rashid–. Aquest circ va tenir els seus dies de glòria, però últimament el GAF ha perdut la Gràcia.

La Lleona tenia els queixals corcats, va explicar en Rashid a en Luka, i la Tigressa era cega, i els Elefants passaven gana, i les altres feres de la col·lecció del circ eren senzillament desgraciades. El director del Grans Anells de Foc era l'enorme i terrible capità Aag, també conegut com a Gran Senyor de la Flama. Els animals tenien tanta por de l'espetec del seu fuet, que la lleona amb mal de queixal i la tigressa cega continuaven saltant el cercol i fent el mort, i els elefants raquítics seguien construint piràmides de pa-

quiderms per por de fer-lo enfadar, ja que l'Aag era un home a qui no li costava gaire enfadar-se i a qui li costava molt riure. I fins i tot quan posava el cap amb un cigarret encès a la boca dins el gran badall de la lleona, a ella li feia por arrencar-l'hi d'una queixalada per si de cas el cap, un cop a la panxa, decidia matar-la.

En Rashid havia anat a buscar en Luka a l'escola, com de costum, amb una de les seves camises de safari de colors llampants (aquesta era d'un vermell viu) i la seva estimada i esfilagarsada pallola, i escoltava com li havia anat el dia a en Luka. En Luka no recordava el nom de la punta de l'Amèrica del Sud i havia posat «Hawaii» en un examen de geografia. En canvi, sí que havia recordat el nom del primer president del seu país i l'havia escrit correctament a l'examen d'història. Havia rebut un cop de l'estic d'hoquei d'en Cul-de-rata en un costat del cap quan jugaven. Però ell havia fet dos gols durant el partit i havien derrotat l'equip contrari. També havia après a fer petar bé els dits, i ara feien un esclafit sec, satisfactori. Hi havia coses bones i coses dolentes. No havia sigut un mal dia, comptat i debatut; però estava a punt de convertir-se en un dia molt important, perquè era el dia que va veure la desfilada del circ de camí cap al lloc on muntarien la Gran Tenda, a prop dels marges del poderós Silsila. El Silsila era el riu ample, lleig i gandul, amb l'aigua de color de fang, que travessava la ciutat, no gaire lluny de casa seva. La visió de les decandides cacatues dins les gàbies i dels tristos dromedaris remugant pel carrer va commoure el cor jove i generós d'en Luka. Però la cosa més trista, va pensar, era la gàbia on un gos trist i un ós

aflligit miraven, abatuts, al seu voltant. A la rereguarda de la cavalcada hi havia el capità Aag amb els seus ulls negres i durs de pirata i la seva barba indòmita de bàrbar. Tot d'un plegat en Luka es va enfadar (i això que ell era un noi a qui li costava enfadar-se i a qui no li costava gens riure). Quan el Gran Senyor de la Flama va ser davant seu, en Luka el va escridassar amb totes les seves forces:

—Tant de bo els seus animals deixin d'obeir les seves ordres i els anells de foc es mengin la seva estúpida tenda!

I va passar que el moment en què en Luka cridava ple de fúria va ser un d'aquells rars instants en què, per un accident inexplicable, tots els sorolls de l'univers queden en silenci al mateix moment, els cotxes deixen de tocar el clàxon, els escúters deixen de brum-bruminar, els ocells dels arbres deixen de grallar i tothom deixa de parlar de cop, i en aquest silenci màgic la veu d'en Luka va ressonar amb tanta força com un tret, i les seves paraules es van expandir fins al cel, i qui sap si fins i tot van arribar a la llar invisible dels Fats que, segons diu alguna gent, governen el món. El capità Aag va fer una ganyota com si li acabessin de plantar un mastegot i llavors va mirar de dret als ulls d'en Luka, amb una mirada d'un odi tan abrusador que gairebé tomba el noi. Després el món va recuperar els seus sorolls habituals, i la desfilada del circ va continuar avançant, i en Luka i en Rashid van anar a casa a sopar. Però les paraules d'en Luka encara ressonaven en l'aire, i feien la seva feina secreta.

Aquella nit a les notícies de la tele van dir que, sorprenentment, els animals del circ GAF s'havien negat, unà-

nimement, a actuar. En una tenda plena de gom a gom, i davant la sorpresa dels actors disfressats de pallaso i del públic sense disfressar, s'havien rebel·lat contra l'amo en un acte de desafiament sense precedents. El Gran Senyor de la Flama era a la pista central, al mig dels tres Grans Anells de Foc bramant ordres i esclafint el fuet, però quan va veure que tots els animals es posaven a caminar, amb tota la calma del món, a poc a poc, cap a ell, marcant el pas com si fossin un exèrcit, i començaven a tancar-se al seu voltant des de totes les direccions fins que van haver format un cercle animal de ràbia, va defallir i va caure de genolls, plorant i gemegant i suplicant que li perdonessin la vida. El públic va començar a xiular i a tirar-li fruita i coixins, i després objectes més durs, com pedres, i nous, i guies telefòniques. L'Aag els va donar l'esquena i va fugir corrent. Els animals van trencar files per deixar-lo passar, i ell es va posar a córrer, plorant com una criatura.

Aquesta va ser la primera cosa fantàstica. La segona va tenir lloc més tard, aquella mateixa nit. Cap a mitjanit es va començar a sentir un soroll, una remor com del cruixit i la crepitació d'un milió de fulles de tardor, o potser d'un milió de milions, una remor que es va escampar des de la Gran Tenda pels marges del Silsila fins al dormitori d'en Luka i el va despertar. Quan va mirar per la finestra de la seva habitació va veure que la Gran Tenda estava incendiada i cremava amb una gran resplendor al descampat de la vora del riu. Els Grans Anells de Foc estaven encesos; i no era una il·lusió.

El malefici d'en Luka s'havia fet realitat.

La tercera cosa fantàstica va passar l'endemà al matí. Un gos amb una etiqueta al collar que deia «Ós» i un ós amb una etiqueta al collar que deia «Gos» van aparèixer a la porta de casa d'en Luka –més tard en Luka es preguntaria com s'ho havien fet per trobar exactament el camí fins allà– i l'ós Gos es va posar a donar voltes sobre si mateix i a ballar entusiàsticament mentre el gos Ós udolava una melodia acompanyada de percussió amb les potes. En Luka, el seu pare Rashid Khalifa, la seva mare Soraya i el seu germà gran Haroun es van apinyar a la porta de casa per veure-ho, i la veïna, l'Oneeta, es va posar a cridar des del balcó:

–Vigileu! Si els animals es posen a cantar i ballar vol dir que les bruixes en preparen una de bona!

Però la Soraya i en Khalifa es van posar a riure.

–Els animals celebren la llibertat –va dir la Soraya.

Llavors en Rashid va fer cara de preocupat i va parlar a la Soraya del malefici d'en Luka.

–A mi em fa l'efecte –va opinar– que si aquí hi ha hagut alguna cosa de bruixes, és en Luka qui l'ha feta, i aquests animalons han vingut a donar-li les gràcies.

Els altres animals del circ s'havien escapat als descampats i no els van tornar a veure mai més, però estava clar que el gos i l'ós hi havien anat per quedar-s'hi. Fins i tot s'havien portat alguna cosa per picar. L'ós portava una galleda de peix i el gos portava una jaqueteta amb una butxaca plena d'ossos.

–I per què no? –va exclamar en Rashid Khalifa amb alegria–. Els meus números de contacontes guanyarien molt amb una mica de col·laboració. No hi ha res com

un gos i un ós que canten i ballen per cridar l'atenció del públic.

I així ho van fer; i aquell mateix dia, més tard, va ser l'Haroun, el germà gran d'en Luka, qui hi va dir l'última paraula.

–Sabia que algun dia havia de passar –va dir–. Ja tens l'edat en què la gent d'aquesta família traspasa la frontera del món de la màgia. Ara és el moment de la teva aventura. Sí, per fi! I em fa l'efecte que ja ha començat. Però vés amb compte. Els malefics tenen un poder perillós. Jo no he sigut capaç de fer mai una cosa tan..., com ho diria..., *fosca*.

La meva pròpia aventura, pensava en Luka, meravellat, i el seu germà gran va somriure, perquè coneixia molt bé la Gelosia Secreta d'en Luka, que, de fet, no era Cap Secret. Quan l'Haroun tenia l'edat d'en Luka havia viatjat fins a la segona lluna de la Terra, s'havia fet amic de peixos que parlaven en rima i d'un jardiner fet d'arrels de nenúfar, i havia col·laborat a enderrocar el Mestre del Culte Khatam-Shud que volia destruir el Mar de les Històries. En canvi, les més grans aventures d'en Luka fins aquell dia havien tingut lloc durant les Grans Guerres del Pati de l'escola, en una de les quals ell havia conduït el seu equip, els Pingüins Intergalàctics, a la famosa victòria sobre l'Exèrcit Altesa Imperial conduït pel seu detestat rival Adi Cul-de-rata, també conegut com a Culvermell, i havia rematat la victòria amb un agosarat atac aeri amb avions de paper carregats de pólvores de la picor. Havia sigut una gran satisfacció veure en Cul-de-rata llançar-se

d'un bot a l'estany del pati per calmar-se la picor que se li havia escampat per tot el cos; però en Luka sabia que, si ho comparava amb les heroïcitats de l'Haroun, allò era ben poca cosa. L'Haroun, per la seva banda, sabia les ganes que tenia en Luka de passar una autèntica aventura, preferiblement una aventura que inclogués éssers improbables, viatges a altres planetes (o si més no, satèl·lits) i PMCXE, o Processos Massa Complicats Per Explicar-los. Però fins ara sempre havia mirat d'aigualir els desitjos ardents d'en Luka.

–Vés amb compte amb què desitges –va dir a en Luka.

I en Luka li va respondre:

–Si vols que et digui la veritat, és la cosa més desagradable que m'has dit mai.

En general, però, els dos germans, l'Haroun i en Luka, rarament es barallaven i, de fet, s'entien insòlitàment bé. Una diferència de divuit anys havia resultat un bon forat per abocar-hi la majoria de problemes que de vegades sorgeixen entre germans, totes aquelles petites irritacions que fan que el germà gran reboti, sense voler, el cap del petit contra una paret de pedra o li posi un coixí, per error, sobre la cara quan dorm, o que convenci el germà petit de la bona idea que seria omplir les sabates d'un ganàpia amb confitura de mango dolça i engafitosa, o que cridi la nòvia del ganàpia amb el nom d'una antiga nòvia i faci veure que se li ha escapat. Res de tot això no passava. En canvi, l'Haroun ensenyava al seu germà petit moltes coses útils, kick-boxing, per exemple, i les normes del criquet, i quina música molava i quina no; i en Luka adorava el

seu germà gran sense complicacions, i li feia pensar en un gran ós –semblant a l'ós Gos, de fet– o més aviat en una muntanya confortable i coberta de rostoll amb un gran somriure a prop del cim.

En Luka ja havia deixat a tothom esbalaït pel simple fet d'haver nascut, perquè el seu germà Haroun ja tenia divuit anys quan la seva mare, la Soraya, als quaranta-un anys, havia donat a llum un segon nen ben maco. El seu marit, en Rashid, es va quedar sense paraules i per tant, com de costum, en va trobar massa. Al pavelló de l'hospital on hi havia la Soraya, va agafar a coll el seu fill acabat de néixer, el va bressolar suaument entre els braços, i el va bombardejar de preguntes poc raonables.

–Qui ho havia de dir? D'on has sortit, nano? Com has arribat fins aquí? Com et justifiques? Com te dius? Què seràs, quan siguis gran? Què vols? –També tenia una pregunta per a la Soraya.– A la teva edat! –es meravellava, movent el cap calb–. Quin significat té, aquest miracle?

En Rashid tenia cinquanta anys quan va arribar en Luka, però en aquell moment parlava com qualsevol pare jove i passerell, desconcertat per l'arribada de la responsabilitat, i fins i tot una mica espantat.

La Soraya li va agafar la criatura i va calmar el pare.

–Es diu Luka –va dir–, i el significat d'aquest miracle és que es veu que hem portat al món una persona que pot fer girar el Temps, fer-lo córrer en direcció contrària, i tornar-nos joves.

La Soraya sabia de què parlava. A mesura que en Luka es feia gran, els seus pares semblaven cada dia més joves. Quan el nadó Luka es va aguantar dret per primera vegada, per exemple, els seus pares no es podien estar quiets en una cadira. Quan va començar a caminar de quatre grapes, els pares feien bots com conills excitats. Quan va començar a caminar, els pares van saltar d'alegria. I quan va dir la primera paraula..., renoi!, va ser com si tot el llegendari Torrent de les Paraules hagués començat a brollar de la boca d'en Rashid i no hagués de parar mai la xerrameca sobre la gran proesa del seu fill.

El Torrent de les Paraules, per cert, es precipita amb gran fragor des del Mar de les Històries al Llac de la Saviesa, les aigües del qual estan il·luminades per l'Albada dels Dies, i és allà on neix el Riu del Temps. El Llac de la Saviesa, com tothom sap, es troba a l'ombra de la Muntanya del Coneixement, al cim de la qual crema el Foc de la Vida. Aquesta informació essencial amb relació a la disposició –i de fet a la mateixa existència– del Món Màgic va ser un secret durant milers d'anys guardat pels misteriosos esgarriacries que es feien dir els Aalim, o els Instruïts. Però ara ja no era cap secret. En Rashid Khalifa l'havia posat a l'abast del públic amb molts contes populars. Per tant, a Kahani tothom sabia que hi ha un Món Màgic que existeix en paral·lel amb el nostre, que no és màgic, i que és d'aquella Realitat d'on provenen la Màgia Blanca, la Màgia Negra, els somnis, els malsons, els contes, les mentides, els dracs, les fades, els genis de barba blava, els ocells mecànics que et llegeixen el pensament, els tresors enterrats, la música, la ficció, l'es-

perança, la por, el do de la vida eterna, l'àngel de la mort, l'àngel de l'amor, les interferències, els acudits, les bones idees, les idees nefastes, els finals feliços, i de fet qualsevol cosa que tingui algun interès. Els Aalim, que tenien la teoria que el Coneixement els pertanyia a ells i era massa preciós per compartir-lo amb l'altra gent, segurament odiaven en Rashid Khalifa per haver destapat el gat amagat.

Però encara no és el moment –ja arribarà– de parlar de Gats. Primer de tot, hem de parlar de la cosa terrible que va passar aquella bella nit estelada.

En Luka era esquerrà, i sovint li semblava que eren tots els altres els que anaven al revés, i no pas ell. Els poms de les portes s'havien de girar al revés, els cargols insistien a ser cargolats en la mateixa direcció que les busques del rellotge, les cordes de les guitarres estaven capgirades, i els documents en la majoria de llengües estaven matusse-rament mal escrits d'esquerra a dreta, excepte en una, que ell, curiosament, no dominava. Els torns dels ceramistes rodaven contra natura, els dervixos haurien girat millor si haguessin girat en direcció contrària, i com seria de bonic i sensat, el món, pensava en Luka, si el sol sortís per l'oest i es pongués per l'est. Quan somiava en la vida d'aquella Dimensió Contrària, l'alternatiu Planeta Esquerrà Capgirat on ell seria normal en comptes d'insòlit, en Luka de vegades es posava trist. El seu germà Haroun era dretà com tothom i, per tant, a ell tot li era més fàcil; i trobava que no s'hi valia. La Soraya deia a en Luka que no es desanimés.

–Ets un nen amb moltes qualitats –li deia–, i potser tens raó de creure que l’esquerre és el camí més dret, i que els altres no anem drets, sinó torts. Deixa que les mans et portin on vulguin. Tu mantén-les ocupades, noi. Tu tira sempre a l’esquerra, i tingues mà esquerra, però no siguis mai un zero a l’esquerra.

Després que el malefici d’en Luka al circ Grans Anells de Foc funcionés d’una manera tan espectacular, l’Haroun sovint l’advertia amb veu terrorífica que la seva condició d’esquerrà podia ser un senyal dels poders obscurs que bullien al seu interior.

–Vés amb compte –li deia l’Haroun– de no agafar el Camí de l’Esquerra. Es veia que el Camí de l’Esquerra era el que portava a la Màgia Negra, però com que en Luka no tenia la més remota idea de com s’agafava aquest camí, fins i tot en cas que el volgués agafar, no feia cas de l’advertència del seu germà i la considerava una de les coses que de vegades li deia l’Haroun per fer-lo empipar sense entendre que a en Luka no li agradava que el fessin empipar.

Potser perquè somiava emigrar a una Dimensió Esquerrana, o potser perquè el seu pare era un contacontes professional, o potser a causa de la gran aventura del seu germà Haroun, o potser per cap raó en concret, simplement perquè ell era així, en Luka va créixer amb un gran interès, i amb una aptitud especial, per les altres realitats. A l’escola era un actor tan convincent, que quan feia el paper de geperut, d’emperador, de dona o d’un déu, tothom que veia l’actuació en sortia convençut que el jove, provisionalment, tenia una gepa de debò, havia ascendit a un tron,

havia canviat de sexe o s'havia fet diví. I quan dibuixava i pintava les històries del seu pare sobre –per exemple– els Ocells de la Memòria amb cap d'elefant que recordaven tot el que havia passat a la vida, o el Peixullerós que nedava al Riu del Temps, o la Terra de la Infantesa Perduda, o el Lloc on no Vivía Ningú, aquestes coses cobraven una vida meravellosa, fantàstica i intensament acolorida. En matemàtiques i en química, per desgràcia, no era tan bo. Això disgustava la seva mare que, tot i que cantava com un àngel, sempre havia sigut una persona assenyada i pràctica; però el pare, en secret, n'estava encantat, perquè per a en Rashid Khalifa les matemàtiques eren tan misterioses com el xinès i igual de poc interessants, o menys; i, de petit, en Rashid havia suspès un examen de química perquè, sense voler, havia vessat àcid sulfúric sobre el paper de les preguntes i l'havia entregat ple de forats.

Per sort per a en Luka, vivia en una època en què un nombre gairebé infinit de realitats paral·leles s'havien començat a vendre com a joguines. Com gairebé tothom que coneixia, havia crescut destruint flotes de naus espacials invasores, i havia sigut un petit espia en un viatge on s'havien de superar diferents nivells de salts, incendis, ziga-zagues i desbordaments per rescatar una princesa melindrosa del castell d'un monstre, i s'havia transformat en un eriçó que brunzia, en un busca-raons de carrer i en una estrella del rock, i s'havia mantingut ferm, impertèrrit, amb una capa amb caputxa, mentre una figura demoníaca amb les banyes curtes i esmussades i la cara blanca i vermella feia bots al seu voltant fendint l'aire amb una espasa de

llum de doble fulla en direcció al seu cap. Com tothom que coneixia, havia format part de comunitats imaginàries al ciberespai, electroclubs on adquiria la identitat, per exemple, d'un Pingüí Intergalàctic que es deia com un dels Beatles o, més endavant, d'un ésser volador completament inventat del qual podia escollir i canviar l'alçada, el color dels cabells i fins i tot el sexe quan li venia de gust. Com tothom que coneixia, en Luka posseïa un gran assortiment de caps de butxaca de realitat-alternativa, i passava gran part del seu temps lliure fora del seu món, en els universos temptadors, rics, acolorits i musicals de l'interior d'aquestes caps; universos on la mort era provisional (fins que havies comès massa errors i passava a ser permanent) i la vida era una cosa que podies guanyar, o estalviar, o que se t'atorgava miraculosament perquè anaves a topar de cap contra la rajola correcta, o et menjaves el bolet correcte, o passaves sota la cascada màgica correcta, i podies acumular tantes vides com l'habilitat i la sort et permetien. A l'habitació d'en Luka, a prop d'un petit televisor, hi havia la seva possessió més valuosa, la capsa més màgica de totes, la que ofería els viatges més intensos i més complexos a un altre-espai i a un temps-diferent, a la zona de multivides i mort provisional: el nou Muu. I de la mateixa manera que en Luka, al pati de l'escola, es transformava en el poderós general Luka, vencedor de l'Exèrcit de l'Altesa Imperial, comandant de la temuda FAL o Forces Aèries Luka d'avions de paper carregats de bombes de pólvores de la picor, en Luka, quan sortia del món de les matemàtiques i la química i entrava a la zona de Muu, s'hi sentia com a

casa, *a casa* d'una manera completament diferent de com se sentia *a casa* a casa seva, però a casa, en definitiva; i es convertia, si més no s'ho pensava, en el Super-Luka, Gran Senyor dels Jocs.

Aquesta vegada també va ser el seu pare, en Rashid Khalifa, qui va animar en Luka, i qui va intentar, amb una poca traça la mar de còmica, acompanyar-lo en les seves aventures. La Soraya s'ho mirava amb un desdeny impertorbable i, com que era una dona sensata que desconfiava de la tecnologia, tenia por que totes aquelles capsos màgiques no emetessin rajos invisibles que espatllessin el cervell del seu fill estimat. En Rashid treia importància a aquestes preocupacions, i amb això la Soraya encara es preocupava més.

–Al diable els rajos i la llum invisible! –exclamava en Rashid–. Mira amb quina facilitat desenvolupa la coordinació de les mans i els ulls, i a més, resol problemes, endevina endevinalles, supera obstacles i va ascendint per nivells de dificultat, i cada vegada adquireix més habilitats extraordinàries.

–Són habilitats inútils –replicava la Soraya–. Al món real no hi ha nivells, només dificultats. En el joc, si comet un error per descuit, té una altra oportunitat. En canvi, si comet un error per descuit a l'examen de química, el suspenen. La vida és més dura que els videojocs. Això és el que li convé saber, i per cert, a tu també et convé.

En Rashid no cedia.

–Mira com mou les mans als controls –li deia–. En aquests mons, ser esquerrà no li suposa cap dificultat. Que curiós, pràcticament és ambidextre.

La Soraya va esbufegar, empipada.

–Has vist com escriu? –li va preguntar–. De què li serveixen, els eriçons i els espies? Amb els *pisps* i els *wees* avançarà gaire, a l'escola? Quins noms! Sembla que hagi d'anar al vàter.

En Rashid va somriure per calmar-la.

–Se'n diu *consola* –va començar, però la Soraya ja li donava l'esquena i se n'anava, movent la mà per sobre del cap.

–A mi no m'expliquis aquestes coses –va dir, per sobre de l'espatlla, amb el seu to de veu més sublim–. Sóc inconsolable.

No era estrany que en Rashid Khalifa fos un desastre, al Muu. Gran part de la seva vida havia sigut famós per la seva eloqüència, però les mans, francament, més aviat li feien nosa. Eren barroeres, potineres, sapastres. Semblava que en comptes de mans tenia peus, deia la gent. Al llarg de seixanta-dos anys els havien caigut una pila de coses a terra, n'havien trencades encara més, havien espatllat totes les coses que no havien trencat ni els havien caigut a terra, i havien empastifat tot el que escrivia. Eren de tot menys les mans d'un manetes. Si en Rashid provava de clavar un clau a la paret amb un martell, un dels dits, invariablement, s'hi ficava al mig, i quan es feia mal era com una criatura. De manera que sempre que en Rashid s'oferia per donar un cop de mà a la Soraya, ella li deia –en un to poc agradable– que fes el favor de tenir les mans quietes.

Però –una mà de vegades– en Luka recordava l'època en què les mans del seu pare estaven vives de debò.

Era cert. Quan en Luka era molt petit, les mans del seu pare tenien vida pròpia, i fins i tot pensament propi. També tenien nom: la Ningú (la dreta) i la Poca-solta (l'esquerra), i eren d'allò més obedients i feien tot el que volia en Rashid, com moure's a mig aire quan volia insistir en alguna cosa (perquè li agradava molt parlar), o posar-li menjar a la boca a intervals regulars (perquè li agradava molt menjar). Fins i tot estaven disposades a rentar la part d'en Rashid que ell anomenava ce-u-ela, i això era molt d'agrair. Però també tenien, com va descobrir en Luka ben aviat, una voluntat pessigollera pròpia, especialment quan ell era a prop. De vegades, quan la mà dreta li començava a fer pessigolles, en Luka suplicava:

—Prou, sisplau, prou!

I el pare responia:

—No sóc jo. De fet, Ningú et fa pessigolles.

I quan la mà esquerra s'hi afegia, en Luka, plorant de tant de riure, protestava:

—Que sí! Ets tu, qui em fa pessigolles!

El pare deia:

—Què? Això és la Poca solta!

Més endavant, però, les mans d'en Rashid van afluirar i van tornar a ser simplement mans. De fet, tot en Rashid va afluirar. Caminava més a poc a poc que abans (tot i que no havia caminat mai gaire de pressa), menjava més a poc a poc (tot i que no gaire) i, i això era la cosa més preocupant, parlava més a poc a poc (i sempre havia parlat molt, molt de pressa). Trigava més a somriure que abans i, de vegades, a en Luka li semblava que els pensaments es

movien més a poc a poc dins del cap del seu pare. Fins i tot les històries que explicava avançaven més lentament que abans, i això era dolent per al negoci. «Si continua disminuint la marxa a aquest ritme», es deia en Luka, alarmat, «aviat s'encallarà i s'aturarà del tot.» La imatge d'un pare completament aturat, encallat a mitja frase, a mig gest, a mitja passa, congelat al mateix punt per sempre més, era terrible; però es veia que aquella era la direcció que prenien els esdeveniments, si no és que es podia fer alguna cosa perquè en Rashid Khalifa recuperés la seva antiga velocitat. I en Luka es va posar a rumiar la manera d'accelerar un pare; on era el pedal que restabliria el zoom que s'anava apagant? Però abans que pogués resoldre el problema, va passar la cosa terrible en aquella bella nit estelada.

Un mes i un dia després de l'arribada de l'ós Gos i del gos Ós a casa dels Khalifa, el cel —que feia una gran volta sobre la ciutat de Kahani, el riu Silsila i el mar de més enllà— estava meravellosament atapeït d'estrelles; resplendia tant per les estrelles, de fet, que fins i tot els peixos tristesa de les profunditats de l'oceà sortien a la superfície encuriosits i es posaven, ben a contracor, a somriure (i si mai heu vist un peix tristesa somrient encuriosit, ja sabeu que no és una imatge gaire bonica). Com per art de màgia, la franja espessa de la galàxia fulgurava en un cel de nit clara, i recordava a tothom com havien estat les coses antigament, abans que els éssers humans embrutessin l'aire fins al punt de tapar el cel. A causa del boirum, era tan insòlit veure la Via Làctia a la ciutat, que la gent trucava a les cases dels veïns per dir-los que sortissin al carrer per veure l'especta-

cle. Tothom va sortir de casa seva i es va plantar al carrer amb la barbeta apuntant cap amunt, com si tot el veïnat demanés que li fessin pessigolles, i per un moment en Luka es va imaginar que era el pessigoller en cap, però després s'ho va rumiar més bé.

Semblava que allà dalt les estrelles ballessin, que giravoltessin seguint una pauta esplèndida i complicada com les dones en un casament cobertes amb la seva roba més elegant, dones projectant esclats blancs, verds i vermells de diamants, maragdes i robins, dones radiants dansant al cel, regalimant joies incandescents. I la dansa dels estels s'emmirallava als carrers de la ciutat; la gent va sortir al carrer amb tambors i panderetes, com si celebressin un aniversari. L'Ós i el Gos també estaven de celebració, saltaven i udolaven, i l'Haroun, en Luka, la Soraya i la seva veïna Oneeta també ballaven. En Rashid va ser l'únic que no es va afegir a la festa. Es va quedar assegut al porxo mirant-s'ho, i ningú, ni tan sols en Luka, el va poder fer aixecar.

–Em sento feixuc –va dir–. Tinc les cames com sacs de carbó, i els braços com troncs. Deu ser que la gravetat augmenta allà on jo em trobo, perquè sembla que m'estirin cap a terra.

La Soraya li va dir que el que li passava era que tenia un os a l'esquena, i al cap d'una estona en Luka també va deixar el pare sol, assegut al porxo, menjant un plàtan d'un ramell que havia comprat a un venedor ambulat mentre ell, en Luka, corria d'un cantó a l'altre sota la desfilada d'estrelles.

El gran espectacle celeste va durar fins ben entrada la nit i, mentre tenia lloc, semblava un presagi d'alguna cosa

bona, del començament d'una època inesperadament pròspera. Però en Luka aviat va veure que no era pas així. Potser en realitat havia sigut una mena de comiat, un últim cant de victòria, perquè aquella mateixa nit en Rashid Khalifa, el llegendari contacontes de Kahani, es va adormir amb un somriure a la cara i un plàtan a la mà, en un tancar i obrir d'ulls, i l'endemà no es va despertar. Va continuar dormint, roncant suaument, amb un somriure dolç als llavis. Va dormir tot el matí, i tota la tarda, i tota la nit següent, i així va continuar, un matí després de l'altre, una tarda després de l'altra, una nit després de l'altra.

No el podia despertar ningú.

Al principi la Soraya, que es pensava que era la fatiga, feia abaixar la veu a tothom i deia que no el molestessin. Però aviat es va començar a preocupar, i va provar de despertar-lo. Va començar parlant-li fluixet, murmurant-li paraules d'amor. Després li va acariciar el front, li va fer un petó a la galta, i li va cantar una cançoneta. Finalment, cada vegada més impacient, li va fer pessigolles a la planta dels peus, el va sacsejar violentament agafant-lo per les espatlles i, com a últim recurs, va cridar, amb totes les seves forces, a la seva orella. Ell va amollar un mmm d'aprovació i va eixamplar una mica el somriure, però no es va despertar.

La Soraya seia a terra, a la vora del seu llit, amb el cap entre les mans.

—Què faré, ara? —gemegava—. Sempre ha sigut un somia-truites, i ara ha decidit que prefereix les truites que a mi.

Aviat va arribar el rumor de l'estat d'en Rashid als diaris, i els periodistes van córrer a ensumar i xafardejar pel veïnat

per publicar la notícia. La Soraya va fer fora els fotògrafs, però van escriure la història igualment. «El Xa de Blah està més bla que mai», proclamaven els titulars, amb certa crueltat. «S'ha convertit en la Bella Dorment, però en lleig».

Quan en Luka va veure plorar la seva mare i el seu pare a les urpes del Son Etern, li va semblar que el món, o almenys una gran part del seu món, s'esfondrava. Tota la seva vida havia provat d'entrar d'amagat a l'habitació dels seus pares ben d'hora, al matí, per sorprendre'ls abans que es despertessin, i sempre es despertaven abans que arribés a la vora del llit. Però ara en Rashid no es despertava i la Soraya estava realment inconsolable, una paraula que, en realitat, li semblava a en Luka, no tenia res a veure amb els jocs, tot i que en aquells moments li hauria agradat trobar-se dins d'una versió fictícia de la realitat i poder tocar el botó de sortida per tornar a la seva vida. Però no hi havia botó de sortida. Era a casa, tot i que casa seva, tot d'un plegat, li semblava un lloc estrany i aterridor, sense rialles i, el que era pitjor, sense en Rashid. Tenia la sensació que una cosa que era impossible s'havia fet possible, que una cosa que era impensable s'havia tornat *pensable*, i en Luka no volia posar nom a aquella cosa terrible.

Hi van anar els metges i la Soraya els va portar a l'habitació on en Rashid dormia i va tancar la porta. Van deixar entrar l'Haroun, però en Luka es va haver de quedar amb l'Oneeta, que no podia sofrir perquè li donava massa llaminadures i li agafava el cap i se l'encastava al cos, de manera que ell es trobava perdut entre els seus pits com un viatger en una vall desconeguda amb olor de perfum

barat. Al cap d'una estona l'Haroun va sortir i es va acostar a en Luka.

–Diuen que no saben què té –li va explicar–. Simplement dorm, però no saben per què. Li han posat el gota a gota al braç perquè no menja ni beu i necessita aliment. Però si no es desperta...

–Es despertarà! –va exclamar en Luka–. Es despertarà d'un moment a l'altre!

–Si no es desperta –va dir l'Haroun, i en Luka va observar que el seu germà havia crispat les mans fins a convertir-les en punys, i que fins i tot la seva veu tenia una crispació de puny– se li deterioraran els músculs i tot el cos i llavors...

–Llavors res! –el va interrompre en Luka amb ferotgia–. Està descansant i prou. Estava disminuint la marxa i se sentia feixuc, i necessitava descansar. S'ha preocupat per nosaltres tota la vida, si vols que et digui la veritat, i ara té dret a prendre's unes vacances, oi que tinc raó, tieta Oneeta?

–Sí, Luka –va dir l'Oneeta–. Tens raó, maco, n'estic gairebé del tot segura. –I una llàgrima li va rodolar galta avall.

Llavors les coses van anar a pitjor.

Aquella nit en Luka va passar totes les hores despert al llit, massa trist i trasbalsat per dormir. L'Ós, el gos, també era sobre el llit, traient ràfegues d'aire i mussitant, perdut en un somni de gos, i el Gos, l'ós, jeia immòbil sobre una estora de palla a terra. Però en Luka estava ben despert. El cel nocturn que veia per la finestra ja no era clar, sinó ennuvolat i baix, com si arrufés les celles, i retrunyien trons en la llunyania, com la veu d'un gegant enfadat. Llavors en Luka va sentir un so d'ales que esbategaven a

prop, va saltar del llit i va córrer a la finestra, va treure el cap i va torçar el coll per mirar al cel.

Hi havia set voltors que baixaven volant cap a ell, amb gorgeres al coll com les dels nobles europeus dels quadres antics o els pallassos de circ. Eren lletjos, pudents i dolents. El volor més gros, més lleig, més pudent i més dolent es va posar a l'ampit de la finestra d'en Luka, al seu costat, com si fossin amics de tota la vida, mentre els altres sis planaven una mica més lluny. L'Ós, el gos, es va despertar i va anar corrents a la finestra, grunyint i reganyant les dents; el Gos, l'ós, va fer un bot al cap d'un moment i va treure el cap per sobre d'en Luka, amb cara de voler fer miques el volor allà mateix.

–Espereu –va dir en Luka, perquè havia vist una cosa que volia investigar. De la gorgera del coll del Volor en Cap penjava una bosseta. En Luka la va agafar; el volor no es va moure. A dins de la bossa hi havia un pergami enrotllat, i al pergami un missatge del capità Aag.

«Nen terrible de la llengua negra», deia el missatge, «petit bruixot fastigós, et pensaves que no faria res, després del que em vas fer tu a mi? Et pensaves, infame tap de bassa fetiller, que jo no et podia fer més mal, i molt més greu, del que tu em vas fer a mi? Ets tan vanitós, tan ximple, maleficiari raquític en miniatura, que et pensaves que eres l'únic bruixot de la ciutat? Si fas un malefici que no pots controlar, nigromant pigmeu incompetent, tornarà per pegar-te una bufetada a la galta. O, en aquest cas, en un acte de venjança potser fins i tot més satisfactori, ha vingut a pegar un cop de destràl a la nuca d'algú que estimes.»

En Luka es va posar a tremolar, tot i que la nit era càlida. Això era veritat? El seu malefici enverinat contra l'amo del circ ara es venjava amb un malefici de la son en el seu pare? I si aquest era el cas, va pensar en Luka, horroritzat, el Son Etern era culpa seva. Ni tan sols l'aparició, a la seva vida, del gos Ós i de l'ós Gos no compensava la pèrdua del pare. Però, d'altra banda, ell havia observat l'alentiment del seu pare molt abans de la nit de la dansa d'estrelles i, per tant, potser aquest escrit era una mentida repugnant. Fos com fos, estava decidit a no permetre que el Voltor en Cap el veiés afectat i, amb veu alta i ferma, com la que feia servir a les representacions de l'escola, va dir:

—No puc sofrir els voltors, si vols que et digui la veritat, i no m'estranya que sigueu els únics animals que heu continuat fidels al terrible capità Aag. Quins acudits, per cert, fer actuar un voltor en un circ! Amb això demostra la mena de persona que és. A més, això —va afegir en Luka, estripant l'escrit a bocins davant del bec cínic del voltor— és la carta d'un home abjecte que vol demostrar que és capaç de fer posar malalt el meu pare. No pot fer mal a qualsevol, evidentment, però mareja a tothom. —Llavors, reunint tot el coratge de què era capaç, va fer fora l'ocellot de l'ampit i va tancar la finestra.

Els voltors es van allunyar desordenadament, i en Luka es va desplomar sobre el llit, tremolant. El gos i l'ós el fregaven amb el musell, però això no el consolava. En Rashid estava Dorment, i ell, en Luka, no es podia treure del cap que ell —ell i ningú més que ell— era el que havia fet el malefici a la família.

Després d'una nit sense dormir, en Luka es va llevar abans de l'alba i va entrar de puntetes a l'habitació dels seus pares, com havia fet tantes vegades en temps més feliços. El seu pare era allà, Adormit, amb tubs que li entraven al braç per alimentar-lo, i un monitor que mostrava els batecs del cor en una línia verda oscada. En realitat en Rashid no semblava víctima d'un malefici, ni tan sols trist. Se'l veia... *feliç*, com si somiés amb les estrelles, com si ballés amb elles bo i adormit, com si visqués amb elles al cel, somrient. Però no et podies fiar de les aparences, com bé sabia en Luka; el món no era sempre el que semblava. La Soraya dormia a terra, asseguda amb l'esquena repenjada a la paret. Ni el pare ni la mare no es van despertar, com passava abans sempre que en Luka s'hi acostava de puntetes. Era depriment. Arrossegant els peus, en Luka va tornar a la seva habitació. Per la finestra veia el cel que es començava a aclarir. Se suposava que l'alba t'havia d'animar, però a en Luka no se li acudia cap motiu per estar animat. Va anar a la finestra per tirar la cortina i almenys poder estar a les fosques per descansar una estona, i llavors va ser quan va veure la cosa extraordinària.

Hi havia un home al carrer, davant de la casa dels Khalifa, amb una familiar camisa de safari vermell viu i una coneguda pallola esfilagarsada, que mirava clarament cap a la casa. En Luka estava a punt de fer-li un crit, i potser fins i tot d'enviar l'Ós i el Gos a fer fora el desconegut, quan aquell home va tirar el cap endarrere i el va mirar de dret als ulls.

Era en Rashid Khalifa! Era el seu pare, plantat al carrer, sense dir res, però ben despert!

Però si en Rashid era a fora al carrer, qui era el que dormia al seu llit? I si en Rashid dormia al seu llit, qui podia ser, el de fora? El cap d'en Luka anava a cent per hora, i el seu cervell no sabia què pensar; els seus peus, però, havien començat a córrer. Seguit de l'ós i el gos, en Luka va córrer tant com va poder fins on el seu pare l'esperava. Va baixar les escales com un esperitat, descalç, va ensopegar, va fer un pas a la dreta, va sentir un vertigen estrany durant uns moments, va recuperar l'equilibri i va sortir precipitadament per la porta. Allò era fantàstic, pensava en Luka. En Rashid Khalifa s'havia despertat i havia sortit a fer un volt. Tot aniria bé.